Dosarul nr.2c-120/2024
PIGD №2-24121636-23-2c-28102024

HOT Ă R Â RE
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat la 07.02.2025 în mun.Comrat.
Hotărârea integrală întocmită la 28.03.2025 în mun.Comrat.

Judecătoria Comrat, sediul Central,
În componența:
Judecătorului Valeri HUDOBA

a examinat în procedura cererilor cu valoare redusă, fără participarea părților, cauza civilă la acțiunea depusă de SRL «POLICONTRACT» împotriva lui SA «TOMAI-VINEX» cu privire la încasarea datoriei și cheltuielile de judecată (cererea concretizată),

c o n s t a t ă:

<u>Argumentele participanților la proces:</u>

La data de 28 octombrie 2024, avocatul Dumneanu Radu acţionând în bază de mandat avocaţional, s-a adresat în judecată cu acţiune în interesele reclamantului SRL «POLICONTRACT», solicitând încasarea de la SA «TOMAI-VINEX» a datoriei în sumă de 12248,83 lei, și a cheltuielilor judiciare în sumă de 940 lei.

La data de 08 noiembrie 2024 avocatul Dumneanu Radu în interesele reclamantului SRL «POLICONTRACT», înaintează cerere de concretizare a pretenţiilor prin care solicită încasare din contul pârâtului SA «TOMAI-VINEX» în beneficiul reclamantului SRL „Policontract” a sumei de 7778,67 lei, cu titlu de datorie şi suma de 589 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivarea acţiunii reclamantul a invocat că, având la bază relațiile comerciale între părți, la data de 07.02.2024 SRL «POLICONTRACT» a livrat în adresa SA «TOMAI-VINEX» marfă în valoare de 54400,00 lei, fapt care se confirmă prin factura fiscală seria și număr ***** din aceiași dată.

Indică că, din considerentul că datoria respectivă nu a fost achitată în mod integral în termen, constituind echivalentul a 20027,50 lei, iar în rezultatul solicitărilor verbale repetate de a fi stinsă, reprezentanții pârâtului nu au reacționat, a determinat reclamantul să angajeze la data de 11.10.2024 serviciile avocatului și pe cale de consecință să fie expediată o somație scrisă pentru soluționarea litigiului iscat.

Prin somația din 12.10.2024, cu trimitere la dispoziția art.861 alin.(2) Cod civil, potrivit căreia, dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul primirii facturii din partea creditorului și a prevederilor art.875 alin.(6) Cod civil, prin care în mod expres se prevede că, în cazul obligației pecuniare, indiferent de imputația indicată de debitor, plata efectuată se va imputa, în primul rând, cheltuielilor, în al doilea rând, dobânzii și altor prestații și, la urmă, suma de bază (capitalului), dacă creditorul nu face o imputație diferită, astfel indică că s-a solicitat debitorului să compenseze creditorului cheltuielile suportate în valoare de 6000.00 lei pentru serviciile avocatului și a dobânzii de întârziere în valoare de 1760,17 lei și să achite datoria restantă de 20027,50 lei (în *conținutul somației fiind expusă inițial valoarea datoriei, dar în text fiind admisă o eroare la indicarea sumei acesteia, prin utilizarea inclusiv a sumei de 27027,50 lei).*

Indică că potrivit datelor de pe pagina electronică a Poștei Moldovei, compartimentul trimitere poștală, corespondența a fost recepționată de către SA «TOMAI-VINEX» la data de 16.10.2024, fapt confirmat inclusiv prin avizul de recepție.

La data de 17.10.2024 SA «TOMAI-VINEX» a transferat către SRL «POLICONTRACT» suma de 20027,50 lei, făcând abstracție de solicitările creditorului cu privire la achitarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de asistență juridică.

Susține că în așa mod, având la bază imputația plăților, potrivit dispoziției art.875 alin.(6) Cod civil, în cazul obligației pecuniare, indiferent de imputația indicată de debitor, plățile efectuate de către debitor s-au imputat cheltuielilor suportate de 6000,00 lei pentru onorariul avocatului și sumei de 18.50 lei, pentru serviciile poștale, precum și pentru suma de 1760.17 lei, care reprezenta dobânda de întârziere calculată până la dala de 12.10.2024.

Astfel invocă că, având la bază circumstanțele expuse, precum și faptul că, suma care urma să fie achitată de către pârât constituie echivalentul a 27805,67 lei

(20027,50 lei + (6000,00 lei+18,5 lei+1760,17 lei)), ca rezultat al achitării la data de 17.10.2024 a sumei de 20027,50 lei, la moment datoria SA «TOMAI-VINEX» față de SRL «POLICONTRACT» constituie echivalentul a 7778,67 lei.

Indică reclamantul că, în legătură cu apariția obligațiilor SA «TOMAI-VINEX» sub formă de dobândă de întârziere pentru neexecutarea în termen a obligațiilor și, pe cale de consecință al necesității compensării cheltuielilor reclamantului, urmează a fi invocate prevederile art.861 alin.(2) Cod civil, potrivit căreia, dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul primirii facturii din partea creditorului și a prevederilor art.875 alin.(6) Cod civil, prin care, în mod expres se prevede că, în cazul obligației pecuniare, indiferent de imputația indicată de debitor, plata efectuată se va imputa, în primul rând, cheltuielilor, în al doilea rând dobânzii și altor prestații și la urmă, sumei de bază (capitalului), dacă creditorul nu face o imputație diferită, cu mențiunea că, potrivit art. 19 Cod civil, se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat (daună reală).

Astfel susţine reclamantul că, având la bază faptul neachitării de către debitor a datoriei scadente, consideră că se impune încasarea din contul pârâtului a datoriei în valoare de **7778,67 lei.**

Indică că cheltuielile de judecată, urmează a fi compensate din contul pârâtului, în conformitate cu prevederile art. 19 alin.(2) Cod civil și art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, potrivit căruia instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Astfel susţine că, în conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, se impune compensarea cheltuielilor de judecată suportate de reclamant, adică încasarea din contul pârâtului a taxei de slat în valoare de 389.00 lei *(având la bază erorile de calcul admise, inițial fiind achitată taxa de stat in valoare de 740.00 lei)* și a taxei de timbru în valoare de 200.00 lei, în total suma de **589,00 lei.** (f.d. 27-29)

Motivarea

Prin încheierea judecătoriei Comrat sediul central din 11 noiembrie 2024 cererea de chemare în judecată înaintată de SRL «POLICONTRACT» împotriva

lui SA «TOMAI-VINEX» cu privire la încasarea datoriei și cheltuielile de judecată (cererea concretizată), a fost primită în procedură și examinată prin procedura, prevăzută de capitolul XXI[1] din Codul de procedura civilă, adică prin **procedura în cazul cererilor cu valoare redusă.**

La data de 13 noiembrie 2024 în adresa pârâtului SA «TOMAI-VINEX» a fost expediată copia cererii de chemare în judecată, fiind înştiinţată partea pârâtă că în temeiul art. 276[3] CPC, urmează în termen de 30 zile calendaristice de la comunicare să prezinte referinţă la cererea de acţiune. (f.d. 45)

La data de 25 noiembrie 2024 pârâtul SA «TOMAI-VINEX» prezintă instanţei de fond referinţă la cererea de acţiune prin care susţine că cererea de chemare în judecată necesită a fi respinsă integral.

Indică partea pârâtă că S.C. «TOMAI-VINEX» S.A. n-a întârziat executarea obligației de plată a sumei bănești în valoare de 20 027 lei 50 bani, încât termenul de executare a obligației de plată a valorii mărfii în sumă de 54 400 lei, furnizate de către S.R.L. [redacted] conform facturii fiscale seria și numărul ***** din ***** în adresa S.C. «TOMAI-VINEX» S. A., or termenul de executare a obligaţiei nu a fost determinat şi nici nu a rezultat din natura acesteia, respectiv susţine că, debitorul este îndreptăţit să o execute oricând. (art. 861 alin. (1) din Cod Civil nr.1107/2002)

Indică că obligația de a executa imediat plata de mai sus nu decurge din lege, contract sau natura obligației, astfel, potrivit primei propoziții din alin. (2) art. 861 CC RM ... *debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului*.

Menţionează că cuvinte-cheie în ambele reacții sunt termine «factura» - în limba de stat și «счёт-фактура» în limba rusă, care după sens, după natura sa sunt concepte identice și înseamnă o factură de plată (propunere/solicitare de a efectua plata), adică un document contabil comercial, fără caracter obligatoriu, emis unui cumpărător de către un vânzător pentru a plăti costul bunurilor sau al serviciilor, care indică, printre altele, data scadenței sau perioada de plată.

Cu toate acestea indică că, noțiuni - «factura» și «счёт-фактура», folosite de legiuitorul în art. 861 alin. (2) CC RM, nu coincid nici după conținut, nici după natura destinației sale și reglementării legislative cu noțiuni de «factura fiscală» (în limba de stat) sau «налоговая накладная» (în limba rusă), care la fel sunt

concepte identice față una de alta, dar, spre deosebire de primele, acestea sunt obligatorii pentru completarea, emiterea la livrare, însoțire şi contabilizarea bunurilor sau serviciilor.

Cu toate acestea susţine că, noțiuni «factura fiscală» - nu sunt echivalente cu termine «factura» («счёт-фактура»), deși sunt asemănătoare în cuvântul «factura» în limba de stat, încât la completarea «facturii fiscale» legiuitorul nu a stabilit obligația sau dreptul de a indica în acestea cerința/oferta de plată a costului bunurilor/serviciilor și termenul de plată a acestora.

Respectiv indică că, «factura fiscală», fiind un document contabil, fiscal de o anumită formă și conținut standard, care posedă atributul de raportare strictă și este un document primar obligatoriu pentru completarea, eliberarea, însoțirea și acceptarea bunurilor/serviciilor, nu constituie obiectul de reglementare al art. 861 alin. (2) din Codul civil al Republicii Moldova, ci este obiectul unor raporturi juridice reglementate de normele de drept fiscal și legislația în domeniul contabilității.

Așadar, descrie că conform Codului Fiscal nr.1163 din 24-04-1997, art. 93 p. 16) *Factură fiscală – formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hîrtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) la livrare de mărfuri, servicii*.

În conformitate cu prevederile Codului Fiscal nr.1163 din 24-04-1997 art. 117 alin. (1) din prima propoziție, *subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul ţării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză*.

Astfel, indică că spre deosebire de documentele contabile care nu sunt obligatorii completării și emiterii sub formă de „factură”, care nu sunt documente de evidență strict, emise de vânzător către cumpărător (consumator) pentru a plăti costul bunurilor sau serviciilor, a căror circulația se realizează fără controlul statului, completarea și eliberarea formularului tip de evidență strictă în formă de «factura fiscală» sunt documente obligatorii, primare de evidența contabilă la furnizarea de mărfuri, prestarea de servicii, efectuarea de lucrări și transferul de bunuri, a căror circulația este strict reglementată de norme legale și este supusă controlului fiscal de către stat, ce se regăsește în conținutul art. 117 Codului Fiscal nr. 1163 din 24-04-1997, cât și în INSTRUCȚIUNE privind completarea formularului tipizat de document primar cu regim special „Factura fiscală” Anexa

nr. 2 la Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr.118 din 28 august 2017.

Indică că, luând în considerare circumstanțe (de fapt și de drept) menționate, consideră că S.C. «TOMAI-VINEX» S.A. la timp (fără întârziere) și-a executat obligația de plata valorii mărfii în suma de 54 400.00 lei, livrate de către S.R.L. «POLICONTRACT» în baza de factură fiscală seria și număr ***** din ***** în adresa S.C. «TOMAI-VINEX» S.A. în două tranșe:

- la data de 06 februarie 2024 prin ORDIN PE PLATĂ nr. ***** în suma de 34 372 lei 50 bani la discreția sa (oricând, temeiul prevăzut în art. 861 alin. (1) CC RM) și
- la data de 17 octombrie 2024 prin ORDIN DE PLATĂ nr. ***** în suma de 20 027 lei 50 bani, adică în termen de 7 zile din momentul primirii cererii prealabile – cerința echivalentă unei facturi (temeiul prevăzut în art. 861 alin. (2) CC RM).

Astfel, consideră că S.C. «TOMAI-VINEX» S.A. nu a încălcat drepturile și interese legale ale S.R.L. «POLICONTRACT» la plata valorii mărfii livrate în baza de factura fiscală seria și număr ***** din ***** și lipsesc careva temei pentru încasarea de la pârâtul a careva sume bănești în baza tranzacției menționate.

Instanţa de judecată, **analizând şi apreciind înscrisurile din dosar, concluzionează că acţiunea este nefondată şi urmează a fi respinsă.**

Conform art.774 alin. (1) Cod civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face*.

Potrivit art. 776 Cod civil *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii*.

În conformitate cu art.858 alin.(1) – (2) din Codul civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

Instanța constată că potrivit cererii de chemare în judecată concretizată, la data de 07.02.2024 SRL «POLICONTRACT» a livrat în adresa SA «TOMAI-VINEX» mărfuri în valoare de 54 400,00 lei în temeiul facturii fiscale seria şi nr.

*****.

Potrivit cererii de chemare în judecată, una din cerinţe este încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 1760,17 lei, pentru perioada de întârziere 07.02.2024 - 12 octombrie 2024, calculată din datoria în sumă de 20027,50 lei.

Instanţa de judecată găseşte nefondată cerinţa în cauză, pe următoarele motive.

Potrivit art. 942 alin. (1) Cod civil *în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale*.

Luând în consideraţie norma legală citată, instanţa remarcă că, un aspect principal pentru a dispune de dreptul la dobânda de întârziere, este ca o datorie să fie scadentă la o dată anumită, iar dobânda de întârziere se calculează din acea dată.

Din probele materiale se atestă că părţile procesului civil au avut un raport civil de livrare a unor mărfuri în bază de factură fiscală, fără a fi condiţionată o dată limită de achitare a mărfurilor livrate.

Potrivit art. 861 alin. (1) şi (2) Cod civil *(1) În cazul în care termenul de executare a obligaţiei nu este determinat şi nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptăţit să o execute oricând. (2) Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.*

Conform art. 93 pct. 16) Codul fiscal *Factură fiscală – formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) la livrare de mărfuri, servicii.*

Potrivit art. 117 alin. (1) Cod fiscal *subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul ţării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză***.**

Astfel în sensul art.art. 93, 117 Cod fiscal, factura fiscală este doar un document de însoţire a mărfurilor, unde este stipulat tipul mărfurilor, cantitatea şi costul acestora, şi nu reprezintă o factură pentru plata mărfurilor în sensul art. 861

alin. (2) Cod civil.

În speţă, din cele relatate supra instanţa de judecată nu poate reţine ca fiind cu drept de dobândă datoria în sumă de 20027,50 lei din data 07.02.2024, or partea reclamantă nu a probat că plata pentru mărfurile livrate sunt scadente la data de 07.02.2024.

Totodată este de remarcat că partea reclamantă şi-a rezervat dreptul de a solicita plata datoriei abia la data de 12 octombrie 2024, prin expediere în adresa pârâtului a notificării de plată (f.d. 36), iar la data de 17 octombrie 2024, în termenul de 7 zile, prevăzut de art. 861 alin. (2) Cod civil, partea pârâtă SA «TOMAI-VINEX» achită datoria în sumă de 20027,50 lei.

Referitor la cheltuielile de asistenţă juridică invocate de către partea reclamantă, în sumă de 6000 lei, achitate în calitate de onorariu avocatului Dumneanu Radu şi a cheltuielilor poştale pentru expedierea notificării în sumă de 18,50 lei, instanţa de judecată le găseşte nefondate pe următoarele motive.

Potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Conform art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile*.

Având în vedere că din motivele expuse supra, cerinţa de bază a acţiunii privind încasarea dobânzii de întârziere, a fost stabilită de instanţă ca nefondată, prin urmare şi cerinţa privind încasarea cheltuielilor judiciare este una nefondată, ce urmează a fi respinsă.

în conformitate cu art.art.83, 84, 85, 94, 96, 238-241, 243, 276^{2}–276^{4}, 358, 362 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL «POLICONTRACT» IDNO:***** împotriva lui SA «TOMAI-VINEX»

IDNO:*****, cu privire la încasarea sumei de 7 778,67 lei MDL, cu titlu de datorie și 589 lei MDL, cu titlu de cheltuielile de judecată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Sud în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Comrat (sediul Central).

Judecător Valeri Hudoba

Președintele ședinței: Valeri Hudoba